

Міністерство освіти і науки України
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра міжнародного приватного права та порівняльного правознавства

ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНЕ СІМЕЙНЕ І СПАДКОВЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність – 293 «Міжнародне право»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Затверджено на засіданні Вченої ради Університету
протокол № 1 від 30 червня 2022 р.
(введено в дію наказом ректора №164 від 30.08.2022 р.)

Ректор

Анатолій ГЕТЬМАН

Харків 2022

Програма навчальної дисципліни «Міжнародне сімейне та спадкове право» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 293 «Міжнародне право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2022. 40 с.

Розробник:

Шуміло Інеса Анатоліївна

кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного приватного права та порівняльного правознавства

(протокол № 11 від 24.06.2022 р.)

Завідувач кафедри – Лук'янов Дмитро Васильович, доктор юридичних наук, професор, професор

ЗМІСТ

1.	Вступ	4
2.	Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці)	9
3.	Зміст програми навчальної дисципліни	10
4.	Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни	14
4.1.	Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять	14
4.2.	Самостійна робота здобувачів вищої освіти	14
4.3.	Освітні технології та методи навчання	16
4.4.	Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни	16
4.5.	Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни	19
Додаток 1	Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни	25
Додаток 2	Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей	34
Додаток 3	Матриця зв'язків модулів навчальної дисципліни, результатів навчання та предметних компетентностей в програмі навчальної дисципліни	40

1. Вступ

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета навчальної дисципліни – є набуття фахових знань у сфері правового регулювання приватноправових аспектів сімейних і спадкових відносин міжнародного характеру, та формуванні практичних навичок їх застосування у нормотворчій, правозастосовній, правоохоронній, експертно-консультаційній та педагогічній діяльності.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань про основні інститути, поняття та категорії міжнародного сімейного та спадкового права;
- засвоєння основних положень законодавства України у сфері колізійного та матеріально-правового регулювання;
- розуміти сучасний стан проблем науки міжнародного сімейного та спадкового права;
- оволодіння навичками тлумачення та застосовувати колізійні та матеріально-правові норми сімейного і спадкового законодавства;
- оволодіння навичками правового аналізу фактичних обставин, що склалися у конкретних правовідносинах;
- оволодіння навичками самостійної роботи нормативними джерелами; використовувати здобутки науки міжнародного приватного права.
- оволодіння навичками правової кваліфікації ситуацій у сімейних і спадкових справах з іноземним елементом та вмінням складати правові висновки, заяви, позови, та відзивки на позови, скарги, звернення, договори та інші правореалізаційні акти відповідно до правил юридичної техніки, із застосуванням інноваційних технологій та стандартів інформаційної безпеки.

1.2. Статус навчальної дисципліни у структурі освітньо-професійної програми: за вибором студента.

1.3. *Пререквізити:* «Податкове право», «Право Європейського Союзу та його система», «Актуальні проблеми методології наукових досліджень».

1.4. *Кореквізити:* «Європейське приватне міжнародне право», «Міжнародне контрактне право», «Право СОТ».

1.5. *Постреквізити:* «Міжнародне право інтелектуальної власності», «Корпоративне право та управління ЄС», «Нотаріат та нотаріальні дії консульських установ».

1.6. *Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти:*

ПК 1. Здатність розуміти доктринальні підходи до визначення поняття міжнародного сімейного права та його еволюції

ПК 2. Здатність визначати систему джерел міжнародного сімейного права, історичних етапів її формування

ПК 3. Здатність аналізувати принципи міжнародного сімейного права та їхнього законодавчого закріплення.

ПК 4. Здатність орієнтуватися у системі прав людини у сфері сім'ї і шлюбу, та практиці ЄКПЛ щодо захисту сімейного та приватного життя

ПК 5. Здатність орієнтуватися у матеріалах практики ЄСПЛ щодо захисту прав дитини у справах транскордонного характеру

ПК 6. Володіння знаннями про доктринальні проблеми колізійного регулювання сімейних відносин з іноземним елементом.

ПК 7. Розуміння актуальних проблем міжнародного регулювання транскордонного усиновлення та його наслідків.

ПК 8. Володіння знаннями про доктринальні та законодавчі проблеми транскордонного сурогатного материнства

ПК 9. Уміння аналізувати сучасний стан законодавства України у сфері міжнародних сімейних відносин та встановлювати його відповідність міжнародним та європейським стандартам

ПК 10. Уміння розв'язувати колізії законів щодо форми шлюбу та права на шлюб.

ПК 11. Уміння застосовувати колізійні механізми та визначати належне до застосування право до майнових та особистих немайнових відносин з іноземним елементом.

ПК 12. Володіння навичками розв'язання колізій законів, які регулюють правовідносини між батьками та дітьми.

ПК 13. Уміння застосовувати конвенційні та колізійні механізми встановлення батьківства та стягнення аліментів за кордоном.

ПК 14. Розуміння доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного спадкового права та його системи

ПК 15. Знання системи джерел міжнародного спадкового права та історичних етапів її формування

ПК 16. Здатність аналізувати доктринальні та законодавчі проблеми, пов'язані з уніфікацією правового регулювання транскордонного спадкування на універсальному рівні та на рівні ЄС.

ПК 17. Уміння застосовувати колізійні формули *lex personalis*, *lex nationalis*, *lex rei sitae* та *lex voluntatis* для розв'язання колізій законів, що регулюють транскордонне спадкування.

ПК 18. Розуміння основних моделей колізійного регулювання спадкових відносин в законодавстві країн континентальної та англосаксонської системи права.

ПК 19. Розуміння підходів до визначення кола питань спадкового статуту та проблему його «розщеплення».

ПК 20. Знання проблем кваліфікації колізійних норм спадкового права та попереднього питання.

ПК 21. Уміння визначати належне до застосування права щодо заповідальної дієздатності та форми заповіту.

ПК 22. Уміння визначати належне до застосування право щодо спадкового правонаступництва, визначення кола та черговості спадкоємців.

ПК 23. Уміння аналізувати та розв'язувати колізій щодо транскордонного довірчого управління спадком та визнанням спадкових трастів.

Експлікація загальних і спеціальних компетентностей визначається в карті предметних компетентностей (Додаток 1)

1.7. Перелік результатів навчання здобувача вищої освіти:

РН НД 1.1. Демонструвати знання і розуміння доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного сімейного права та його еволюції

РН НД 1.2. Використовувати систему джерел міжнародного сімейного права з урахуванням історичних етапів її формування

РН НД 1.3. Демонструвати знання принципів міжнародного сімейного права та їхнього законодавчого закріплення.

РН НД 1.4. Використовувати знання прав людини у сфері сім'ї і шлюбу, та практику ЄКПЛ щодо захисту сімейного та приватного життя

РН НД 1.5. Використовувати практику ЄСПЛ щодо захисту прав дитини у справах транскордонного характеру

РН НД 1.6. Демонструвати знання доктринальних проблем колізійного регулювання сімейних відносин з іноземним елементом.

РН НД 1.7. Здійснювати аналіз сучасного стану законодавства України у сфері міжнародних сімейних відносин та встановлювати його відповідність міжнародним та європейським стандартам

РН НД 1.8. Розв'язувати колізії законів щодо форми шлюбу та права на шлюб

РН НД 1.9. Застосовувати колізійні механізми та визначати належне до застосування право до майнових та особистих немайнових відносин з іноземним елементом.

РН НД 2.1. Демонструвати знання актуальних проблем міжнародного регулювання транскордонного усиновлення та його наслідків.

РН НД 2.2. Використовувати знання доктринальних та законодавчих проблем транскордонного сурогатного материнства

РН НД 2.3. Володіти навичками розв'язання колізій законів, які регулюють правовідносини між батьками та дітьми.

РН НД 2.4. Застосовувати конвенційні та колізійні механізми встановлення батьківства та стягнення аліментів за кордоном.

РН НД 2.5. Демонструвати знання доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного спадкового права та його системи

РН НД 2.6. Демонструвати знання системи джерел міжнародного спадкового права та історичних етапів її формування

РН НД 2.7. Демонструвати знання доктринальних та законодавчих проблем, пов'язаних з уніфікацією правового регулювання транскордонного спадкування на універсальному рівні та на рівні ЄС.

РН НД 2.8. Уміти застосовувати колізійні формули *lex personalis*, *lex nationalis*, *lex rei sitae* та *lex voluntatis* для розв'язання колізій законів, що регулюють транскордонне спадкування

РН НД 2.9. Використовувати знання основних моделей колізійного регулювання спадкових відносин в законодавстві країн континентальної та англосаксонської системи права.

РН НД 2.10. Аналізувати та визначати оптимальні підходи до визначення кола питань спадкового статуту та проблему його «розщеплення».

РН НД 2.11. Демонструвати знання проблем кваліфікації колізійних норм спадкового права та попереднього питання.

РН НД 2.12. Визначати належне до застосування права щодо заповідальної дієздатності та форми заповіту.

Експлікація результатів освоєння навчальної дисципліни і результатів навчання за спеціальністю і спеціалізацією визначається в карті результатів навчання, сформульованих у термінах компетентностей (Додаток 2)

1.8. Модулі програми навчальної дисципліни.

Модуль 1. Загальні засади правового регулювання міжнародних сімейних відносин.

Модуль 2. Колізійне регулювання основних інститутів міжнародного сімейного та спадкового права

Програма навчальної дисципліни – сукупність модулів, їх певна послідовність, що сприяє оволодінню певними компетентностями, необхідними для досягнення конкретних результатів навчання. Кожен модуль має певну логічну завершеність стосовно необхідних результатів освоєння освітньо-професійної програми в цілому. У межах модуля теми не визначаються.

Модульний принцип побудови програми навчальної дисципліни забезпечує гнучкість змісту навчальної дисципліни, що відбивається в можливості його диференціації і інтеграції. Безперервність змістовного і логічного переходу між модулями програми навчальної дисципліни, а також збільшення нового знання стають можливими завдяки застосуванню принципу «дидактичної спіралі».

Кількість навчальних одиниць (дидактичний обсяг) змісту навчальної дисципліни має відповідати структурі навчальної дисципліни та реальному навчальному часу студентів.

Дидактичний обсяг навчальної дисципліни визначає розробник експертним способом з орієнтацією на предметну сферу навчальної дисципліни, а також на компетентності та результати навчання.

Кількісно-якісні показники реалізації програми навчальної дисципліни в межах дидактичної структури визначаються у таксономії навчальної дисципліни.

Експлікація модулів компетентнісно-орієнтованої програми навчальної дисципліни визначається у матриці зв'язків між модулями навчальної дисципліни, результатами навчання та предметними компетентностями (Додаток 3).

2. Опис навчальної дисципліни (навчальні одиниці)

Курс	Рівень освіти, галузь знань, спеціальність, спеціалізація	Дидактична структура та кількість годин
Кількість кредитів ЄКТС: 4,0 Кількість модулів ^{1*} : 2	Рівень освіти – другий (магістерський)	Модуль 1 Лекції: 8 Практичні заняття: 8 Самостійна робота: 40

^{1*} рекомендується: не більше 2-3 модулів для навчальних дисципліни, які вивчаються один семестр; не більше 4-6 модулів для навчальних дисциплін, які вивчаються два семестри.

Загальна кількість годин: 120 Тижневих годин: 4	Галузь знань – 29 «Міжнародні відносини» Спеціальність – 293 «Міжнародне право»	Модуль 2 Лекції: 10 Практичні заняття: 12 Самостійна робота: 42 Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (залік)
--	--	---

3. Зміст програми навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні засади правового регулювання міжнародних сімейних відносин

Вступ до міжнародного сімейного права. Поняття сімейних відносин з іноземним елементом. Джерела регулювання міжнародного сімейного права. Принцип поваги до особистого і сімейного життя. Принцип єдності сім'ї. Принцип пріоритету прав і законних інтересів дитини. Принцип однакової відповідальності батьків за виховання і розвиток дітей. Міжнародні імунітети у сімейних відносинах з іноземним елементом. Особливості правового регулювання сімейних та спадкових відносин з іноземним елементом в умовах масової міграції населення внаслідок військової агресії РФ.

Права людини в області шлюбу і сім'ї. Європейській суд з прав людини і його вплив на правозастосовну практику у сімейних справах. Особисті, цивільні та соціальні права людини. Право чоловіка і жінки на шлюб і створення сім'ї. Уніфікація і межі розсуду у міжнародному сімейному праві. Поняття сімейного і приватного життя у рішеннях ЄСПЛ. Практика Європейського суду з прав людини і її застосування при розгляді конкретних спорів у державах-учасницях. Гаазька Конвенція про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей. Підстави повернення дітей. Практика застосування. Співвідношення з іншими конвенціями.

Захист прав дітей в умовах військової агресії проти України. Міжнародно-правове регулювання повернення дітей України, викрадених

державою-окупантом. Застосування норм Конвенції про запобігання злочину геноциду та покарання від 9 грудня 1948 р.

Загальна характеристика правового регулювання сімейних відносин в міжнародному приватному праві. Поняття, зміст та види сімейних відносин міжнародного характеру. Взаємодія приватного та публічного у правовому регулюванні сімейних відносин. Місце міжнародного сімейного права в системі МПП.

Джерела міжнародного сімейного права: Конституція України, внутрішнє законодавство, міжнародні договори. Значення узагальнень судової практики щодо розгляду сімейних спорів міжнародного характеру.

Колізійно-правове регулювання укладання та припинення шлюбу. Порядок розв'язання колізій законів щодо форми шлюбу. Колізійні норми сімейного права. Загальна характеристика найбільш поширених прив'язок колізійних норм у сфері сімейного права. Автономія волі сторін в сімейних відносинах. Особливості застосування колізійних норм в міжнародному сімейному праві. Застереження про публічний порядок та застосування імперативних норм в міжнародному сімейному праві.

Визнання в Україні шлюбів за участю громадян України, укладених за кордоном. Визнання розлучень за участю громадян України, здійснених за кордоном. Недійсність шлюбу.

Уніфіковані колізійні норми з питань шлюбу. Гаазька конвенція про укладання шлюбу та визнання його недійсним 1978 р. Гаазька конвенція про визнання розлучень 1970 р. Двосторонні договори України з іноземними державами про правову допомогу. Консульські конвенції.

Модуль 2. Колізійне регулювання основних інститутів міжнародного сімейного та спадкового права

Особисті немайнові та майнові права подружжя в МПП. Розв'язання колізій законів щодо особистих та майнових відносин подружжя. Правові режими майна подружжя в різних правових системах. Шлюбний контракт та

вибір компетентного правопорядку. Застосування *lex nationalis* та *lex domicilii* та їх співвідношення. Можливість застосування автономії волі - *lex voluntatis*.

Уніфіковані колізійні норми у сфері особистих та майнових відносин подружжя. Конвенція про право, що застосовується до правових режимів майна подружжя від 14 березня 1978 р.

Правовідносини між батьками та дітьми в міжнародному приватному праві. Встановлення походження дитини у міжнародному сімейному праві. Доктринальні та законодавчі проблеми сурогатного материнства.

Європейська конвенція про правовий статус позашлюбних дітей від 15 жовтня 1975 року. Колізійні питання відносин батьків та дітей в МПП. Гаазька конвенція про юрисдикції, застосовне право, визнання та виконання рішень щодо відповідальності батьків та заходів із захисту прав дітей від 19 листопада 1996 року. Регулювання питань контактів дітьми та батьками, а також іншими особами, що мають родинні зв'язки в Конвенції про контакти, пов'язані з дітьми від 15 травня 2003 року та Регламенті Ради ЄС 2201/2003 від 27 листопада 2003 року. Сфера дії Гаазької конвенції щодо цивільних аспектів міжнародного викрадення дітей від 25 жовтня 1980 року.

Колізійні питання стягнення аліментів. Гаазька конвенція про право, що застосовується до аліментних зобов'язань від 2 жовтня 1973 року. Уніфіковане регулювання аліментних зобов'язань в МПП. Нью-йоркська конвенція про стягнення аліментів за кордоном 1956 року, акти внутрішнього законодавства України щодо її імплементації в національне законодавство. Конвенція про міжнародне стягнення аліментів на дітей та інших видів сімейного утримання 2007 року та Протокол про право, що застосовується до зобов'язань про утримання від 23 листопада 2007 р. Значення приєднання України до цих міжнародних актів у воєнний час.

Правове регулювання міжнародного усиновлення та опіки і піклування в МПП. Колізійні питання усиновлення, опіки та піклування за законодавством України та інших держав. Міжнародно-правове регулювання трансграничного усиновлення. Конвенція ООН про права дитини від 20

листопада 1989 року. Європейська конвенція про усиновлення дітей від 24 квітня 1967 року та акти внутрішнього законодавства України щодо її імплементації.

Питання усиновлення за участю іноземців та осіб без громадянства в Сімейному кодексі України та підзаконних актах внутрішнього законодавства.

Правоприпиняючі та правовстановлюючі наслідки усиновлення за участю іноземців. Консульський нагляд за сім'ями, що усиновили дітей-громадян України.

Тимчасова заборона усиновлення дітей громадян України іноземцями в умовах воєнного стану, її підстави та межі.

Колізійне регулювання спадкових відносин. Сфера виникнення та зміст колізій законів у спадковому праві. Поняття та сутність спадкування у континентальній та англо-американській системах права. Джерела правового регулювання спадкових відносин з іноземним елементом. Уніфікація колізійного регулювання спадкових відносин у законодавстві ЄС.

Проблема вибору права, що підлягає застосуванню у трансграничних спадкових відносинах. Спадковий статут. Проблема «розщеплення спадкового статуту». Вирішення колізії законів щодо спадкування рухомого та нерухомого майна. Застосування закону країни захисту особистого закону спадкодавця (*lex personalis* та *lex nationalis*), та закону місцезнаходження майна (*lex rei sitae*). Можливість застосування автономії волі сторін. Кваліфікація та попереднє колізійне питання у міжнародних спадкових відносинах.

Особливості підсудності спадкових справ з іноземним елементом в умовах військової агресії. Надання міжнародної правової допомоги у спадкових справах в умовах військової агресії.

Транскордонне спадкування за заповітом та за законом. Свобода заповіту у національних правових системах. Колізійні питання форми та порядку здійснення заповіту. Заповідальна дієдатність. Форми заповіту.

Спільний заповіт. Спадковий договір. Підстави визнання заповіту недійсним при транскордонному спадкуванні. Тлумачення та виконання заповіту.

Загальні підходи до визначення кола спадкоємців, черговості спадкування та негідних спадкоємців у основних національних правових системах. Право на обов'язкову долю у спадку. Права іншого з подружжя при спадкуванні за законом. Способи та строки прийняття спадку. Відмова від спадку. Охорона спадку та управління ним. Відповідальність спадкоємців за боргами спадкодавця. Колізійні питання спадкування відумерлого майна.

Спеціальні види спадкування у міжнародному приватному праві. Колізійні аспекти довірчого управління спадком. Проблеми визнання спадкового трасту у країнах континентальної системи права. Спадкові фонди. Транскордонне спадкування корпоративних прав. Права спадкоємців бенефіціарів офшорних компаній та трастів. Транскордонне спадкування бізнесу. Транскордонне спадкування інтелектуальних прав. Транскордонне банкрутство спадкової маси. Спадкування майна, обтяженого заставою. Правовий режим відмерлої спадщини в міжнародному приватному праві.

4. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

4.1. Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять:

- форми організації освітнього процесу: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи.

- види навчальних занять: лекції, практичні заняття, індивідуальні заняття, консультації.

4.2. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Самостійна робота – вид поза аудиторної роботи навчального характеру, яка спрямована на вивчення програмного матеріалу навчального курсу. Зміст самостійної роботи визначається програмою навчальної дисципліни «Міжнародне сімейне і спадкове», методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Під час самостійної роботи здобувач має опрацювати конспекти лекцій, матеріали, викладені в підручниках,

навчальних посібниках з міжнародного сімейного і спадкового права, джерела міжнародного і національного права України та зарубіжних країн, міжнародну та національну судову практику відповідно до тем навчальної дисципліни. Також важливе значення має робота з науково-практичними коментарями, монографіями, науковими статтями, іншою науковою і навчально-методичною літературою, рекомендованою викладачем. Методичні матеріали повинні передбачати можливість проведення самоконтролю з боку студента.

Самостійна робота студента над засвоєнням навчального матеріалу може виконуватися в науковій бібліотеці Університету, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах (лабораторіях), а також в домашніх умовах.

У необхідних випадках ця робота проводиться відповідно до заздалегідь складеного графіка, що гарантує можливість індивідуального доступу студента до потрібних дидактичних засобів.

Формами самостійної роботи студентів є:

- опрацювання нової наукової та навчальної літератури та судової практики судів України і ЄСПЛ;
- робота над кейсами;
- виконання практичних завдань, самотестування;
- написання есе та рефератів;
- підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей;
- підготовка портфоліо практики судів України у справах з іноземним елементом;
- участь у конкурсах студентських наукових праць;
- підготовка дослідження (проекту) з вузької проблематики із подальшою його презентацією перед аудиторією;
- проходження он-лайн курсів на платформах Гаазької конференції з міжнародного приватного права та ін. ;
- підготовка до практичних занять, колоквиумів та іспиту.

- інші форми роботи.

Вибір здобувачем видів самостійної роботи здійснюється за його власними інтересами та узгоджується з викладачем, який забезпечує організацію, контроль та оцінку якості виконання відповідної роботи.

Навчальний матеріал, який згідно із робочим навчальним планом має бути засвоєний студентами в процесі самостійної роботи, вноситься в суму балів поточного контролю разом із навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

4.3. Освітні технології та методи навчання

- освітні технології: проблемного навчання, контекстного навчання, студентоцентроване навчання, аудіо-візуальні технології, наукові дискусії, інтерактивні технології, ІТ-технології тощо;

- методи навчання: поєднання словесних, наочних та практичних методів, метод проблемного викладання, прес-конференції, ділові ігри, мозкові штурми, моделювання професійних ситуацій, кейс-метод, метод дискусії, круглий стіл тощо.

4.4. Форми педагогічного контролю та система оцінювання якості сформованих компетентностей за результатами засвоєння навчальної дисципліни

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Міжнародне сімейне і спадкове право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на практичних заняттях із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання тестових завдань, розв'язання практичних завдань або задач, захист портфоліо судової практики у справах

з іноземним елементом, захист реферату за ініціативи студента тощо. Поточний контроль має на меті перевірку рівня підготовки студента у вивченні матеріалу. У ході практичного заняття студент може отримати оцінку за п'ятибальною шкалою (0, 2, 3, 4, 6);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквиумів, контрольних робіт, тестування тощо.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (опрацювання даних Єдиного державного реєстру судових рішень, узагальнень судової практики у справах з іноземним елементом; підготовка тез доповідей на науково-практичні конференції та статей; проходження онлайн курсів на рекомендованих платформах міжнародних організацій; проведення дослідження (проекту) з вузької проблематики з подальшою його презентацією тощо). Робота є індивідуальною та самостійною, а отже співавторство студентів та інші форми надання допомоги один одному не допускаються. При виконанні самостійної роботи студент зобов'язаний дотримуватися правил щодо академічної доброчесності та безпосередньо недопущення плагіату. Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 10.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль			Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1	Модуль № 2	Самостійна робота студентів	

п/з	Тест/конт рольна робота/ко локвіум	п/з	Тест/контр ольна робота/кол оквіум		
max 24	max 10	max 36	max 10	max 20	max 100

Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	Max 6	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу з теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	2	Мінімальний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Тестування/контрольна робота/колоквіум	Max 10	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	5	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість помилок.
	Min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студентів	Max 20	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження. Вільне володіння матеріалом, вміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні і практичні висновки.
	15	Основні питання висвітлено поверхнево, висновки не мають самостійного характеру.
	Min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, немає висновків, студент слабо володіє матеріалом роботи.
Залік	Max 100	Відмінне володіння матеріалом із дисципліни.
	Min 60	Достатнє засвоєння матеріалу з дисципліни.

4.5. *Навчально-методичне та інформаційне забезпечення
навчальної дисципліни*

Нормативно-правові акти

1. Конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12.08.1949
URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text
2. Звернення Верховної Ради України до парламентів та урядів іноземних держав, міжнародних організацій та їх міжпарламентських асамблей щодо засудження вчинених російською федерацією та республікою білорусь злочинів примусової депортації українських дітей: Постанова Верховної Ради України від 03.05.202. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3099-20#Text>
3. Конвенція про видачу свідоцтва на право вступу в шлюб 1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_888#Text.
4. Конвенція про укладення та визнання дійсності шлюбів 1978 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_916#Text.
5. Конвенція про право застосовне до режимів майна подружжя 1978 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_923#Text.
6. Конвенція Міжнародної комісії з цивільного стану щодо узаконення шлюбом 1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_890#Text.
7. Конвенція Міжнародної комісії з цивільного стану про визнання рішень щодо шлюбного зв'язку 1967 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_886#Text.
8. Конвенція про згоду на взяття шлюбу, шлюбний вік та реєстрацію шлюбу 1962 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_242#Text.
9. Конвенція про визнання розлучень та рішень щодо окремого проживання подружжя 1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_925#Text.
10. Конвенція про визнання розлучень та рішень щодо окремого проживання подружжя 1970 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_925#Text.

11. Європейська конвенція про усиновлення дітей (переглянута) 2011 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a17#Text.
12. Конвенція про міжнародне стягнення аліментів на дітей та інших видів сімейного утримання 2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_112#Text.
13. Протокол про право, що застосовується до зобов'язань про утримання 2007 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973_001-07#Text
14. Конвенція про контакт з дітьми (ETS N 192) 2003 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_659#Text.
15. Європейська конвенція про здійснення прав дітей 1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_135#Text.
16. Конвенція про захист дітей та співробітництво в галузі міждержавного усиновлення 1993 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_365#Text.
17. Конвенція про юрисдикцію, право, що застосовується, визнання, виконання та співробітництво щодо батьківської відповідальності та заходів захисту дітей 1996 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973_002#Text.
18. Конвенція про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей 1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_188#Text.
19. Європейська конвенція про визнання та виконання рішень стосовно опіки над дітьми та про поновлення опіки над дітьми 1980 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_327#Text.
20. Європейська конвенція про правовий статус дітей, народжених поза шлюбом 1975 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_568#Text.
21. Європейська конвенція про усиновлення дітей 1967 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_676#Text
22. Конвенція про встановлення материнства позашлюбних дітей 1962 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_910#Text.
23. Конвенція про колізії законів, які стосуються форми заповітів 1961 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_424#Text.

24. Вашингтонська конвенція, що передбачає єдиний закон про форму міжнародного заповіту 1973р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_b13.
25. Європейська конвенція про запровадження системи реєстрації заповітів 1972 р. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_678.
26. Закон України «Про міжнародне приватне право» 2005 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2709-15#Text>
27. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3773-17#Text>.

Література

Основна література

1. Діковська І. А. Міжнародне спадкування у ЄС та Україні: напрями адаптації права України до права ЄС. Київ: Алерта, 2020. 303 с.
2. Довгерт А. С. Міжнародне приватне право. Науково-практичний коментар. Київ: Одисей, 2008. 352 с.
3. Калакура В. Я. Міжнародне сімейне право: принципи та особливості колізійного і уніфікаційного регулювання: монографія. Київ. Алерта, 2017. 433 с.
4. Кармаза О. О. Міжнародне спадкове право: наук.-практ. посіб. Київ : КНТ, 2007. 328 с.
5. Кобзева Т. А., Шапіро В. С. Сімейне право України. Суми: СумДУ, 2015. 90 с.
6. Міжнародне приватне право: підручник. За заг. ред. Є. М. Білоусова, І. В. Яковюка. Харків : Право, 2020. 408 с.
7. Міжнародне приватне право. Особлива частина: підручник. За ред. А. С. Довгерта і В. І. Кисіля. Київ: Алерта, 2013. 400 с.
8. Міжнародне приватне право: підручник. За ред. проф. В. П. Жушмана та доц. І.А. Шуміло. Харків. Право, 2012.

9. Окунєв О. Корпоративне управління в приватних та сімейних компаніях. Київ: МІБ, 2012. 182 с.
10. Фединак Г. С., Фединак Л. С. Практикум з міжнародного приватного права та міжнародного цивільного процесу. Київ. Алерта. 2020. 226 с.

Додаткова література

1. Кисіль В. І. Спадкові відносини в сучасному міжнародному приватному праві. *Право України*. 2013. № 7. С. 154–182.
2. Кисіль В. І. Сучасне регулювання спадкових відносин у міжнародному приватному праві. *Нариси з міжнародного приватного права*. Київ: Алерта, 2014.
3. Лук'янов Д. В., Шуміло І. А., Лукань М. О. Колізійне регулювання транскордонного спадкування авторських прав. *Вісник Національної академії правових наук України*. 2020. Т. 27, № 2. С. 49-63.
4. Лук'янов Д.В., Шуміло І.А. Спадкування авторських прав: колізійний аспект. *Спадкове право: кризь призму судової практики*: монографія. За заг. ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. Еcus, 2022.
5. Маркова О. В. Аліментні зобов'язання в міжнародному приватному праві. *Міжнародне публічне і приватне право*. 2011. № 3 (60). С. 24-28.
6. Михайлів М. Особливості колізійного регулювання права власності та інших речових прав у міжнародному приватному праві. *Право України*. 2013. № 7. С. 71-81.
7. Чевичалова Ж. В. Європейське сімейне право: проблеми уніфікації. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2023. № 45.
8. Чевичалова Ж. В. Сурогатне материнство у міжнародному приватно-правовому і публічно-правовому аспектах. *Теорія і практика правознавства*. Том 2 (№ 20) 2021. URL: <https://apir.org.ua/index.php/lais/article/view/chevychalova17> .

9. Черняк Ю.В. Інститут підсудності в міжнародному приватному праві країн Європейського Союзу та України: монографія. Київ: Прецедент, 2008. 276 с.
10. Черняк Ю.В. Уніфікація норм міжнародного цивільного процесу з розгляду сімейних спорів: Монографія. Київ: Алерта, 2018. 388 с.
11. Шуміло І. А., Ковпик О. Ф. Правові та етичні проблеми транскордонного сурогатного материнства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 8. С. 182-186.
12. Шуміло І. А., Литвиненко Д. О. Договірне спадкування в міжнародному приватному праві. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія: "Юридичні науки". 2020. № 11. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2020-12>.
13. Шуміло І. А., Пасат М. О., Прокопова К. Д. Договір сурогатного материнства для іноземців в Україні: проблеми та перспективи правового регулювання. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. Серія: "Юридичні науки". 2023. № 4. <https://doi.org/10.25313/2520-2308-2023-4-8793>.
14. Blair M. (ed.), *Family Law in the World Community: Cases, Materials, and Problems in Comparative and International Family Law*, Durham, NC, Carolina Academic Press, 2015. 1058 p.
15. Caravaca C. A. L. (ed.), *The EU Succession Regulation: a Commentary*, United Kingdom, Cambridge University Press 2016.
16. Chevychalova Zh. Conflict issues of legal regulation of surrogacy in private international law. *Law and innovative society*. 2021. № 2 (17). P. 30-36.
17. Estin A.L., *International Family Law Desk Book*, Chicago, IL, American Bar Association, 2012.
18. Garb L., Woods J. (eds.), *International succession*, Oxford, United Kingdom, Oxford University Press, 2015. 943 p.
19. Iasechko S., Zaitsev O., Shumilo I., Mykolaiets V., Holubieva V. Marriage contract as a regulator of non-property relations comparative characteristics of

Ukrainian and European legislation. *Ad Alta - journal of interdisciplinary research* 2022. № 12 (2, 31). P. 17-20.

Інтернет-ресурси:

Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>

Офіційний веб-портал Кабінету Міністрів України . URL: <http://www.kmu.gov.ua>

Офіційний веб-портал Верховного Суду . URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/

Офіційний веб-портал Конституційного Суду України . URL: <https://ccu.gov.ua/>

Офіційний веб-портал Міністерства юстиції України. URL: <https://minjust.gov.ua/>

Офіційний веб-портал ООН. URL: www.un.org

Офіційний веб-портал Європейського суду з прав людини. URL: www.echr.coe.int

Офіційний веб-портал Гаазької конференції з міжнародного приватного права URL: www.hcch.net

Офіційний веб-портал Інституту уніфікації міжнародного приватного права URL: www.unidroit.org

Офіційний веб-портал Інституту порівняльного права та міжнародного приватного права ім. Макса Планка (Max Planck Institute for Comparative and International Private Law) <http://www.mpipriv.de>

СЕНМК

Стандартизований електронний навчально-методичний комплекс кафедри міжнародного приватного права та порівняльного правознавства. URL: <https://neik.nlu.edu.ua/moodle/course/view.php?id=967>.

Додаток 1

Карта предметних компетентностей з навчальної дисципліни

Шифр та назва компетентностей за спеціальністю і/або спеціалізацією	Шифр та назва компетентностей з навчальної дисципліни
ЗК – загальні (універсальні) компетентності. (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)	ПК – предметні компетентності з навчальної дисципліни
ЗК – 1. Здатність до критичного мислення, аналізу та синтезу.	ПК 4. Здатність орієнтуватися у системі прав людини у сфері сім'ї і шлюбу, та практиці ЄКПЛ щодо захисту сімейного та приватного життя ПК 7. Розуміння актуальних проблем міжнародного регулювання транскордонного усиновлення та його наслідків. ПК 8. Володіння знаннями про доктринальні та законодавчі проблеми транскордонного сурогатного материнства ПК 15. Знання системи джерел міжнародного спадкового права та історичних етапів її формування
ЗК – 2. Здатність виявляти й вирішувати проблеми, що виникають у професійній сфері, формулювати і ставити питання для подальшого їх вирішення.	ПК 9. Уміння аналізувати сучасний стан законодавства України у сфері міжнародних сімейних відносин та встановлювати його відповідність міжнародним та європейським стандартам ПК 17. Уміння застосовувати колізійні формули <i>lex personalis</i> , <i>lex nationalis</i> , <i>lex rei sitae</i> та <i>lex voluntatis</i> для розв'язання колізій законів, що регулюють транскордонне спадкування. ПК 19. Розуміння підходів до визначення кола питань спадкового статуту та проблему його «розщеплення».
ЗК- 6. Здатність ефективно працювати в міжкультурному середовищі, зокрема розробляти міжнародні проекти та управляти ними.	ПК 5. Здатність орієнтуватися у матеріалах практики ЄСПЛ щодо захисту прав дитини у справах транскордонного характеру ПК 6. Володіння знаннями про доктринальні проблеми колізійного регулювання сімейних відносин з іноземним елементом. ПК 21. Уміння визначати належне до застосування права щодо заповідальної дієздатності та форми заповіту. ПК 23. Уміння аналізувати та розв'язувати колізій щодо транскордонного довірчого

	управління спадком та визнанням спадкових трастів.
ЗК 7. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.	<p>ПК 4. Здатність орієнтуватися у системі прав людини у сфері сім'ї і шлюбу, та практиці ЄКПЛ щодо захисту сімейного та приватного життя</p> <p>ПК 7. Розуміння актуальних проблем міжнародного регулювання транскордонного усиновлення та його наслідків.</p> <p>ПК 9. Уміння аналізувати сучасний стан законодавства України у сфері міжнародних сімейних відносин та встановлювати його відповідність міжнародним та європейським стандартам</p> <p>ПК 16. Здатність аналізувати доктринальні та законодавчі проблеми, пов'язані з уніфікацією правового регулювання транскордонного спадкування на універсальному рівні та на рівні ЄС.</p> <p>ПК 18. Розуміння основних моделей колізійного регулювання спадкових відносин в законодавстві країн континентальної та англосаксонської системи права.</p> <p>ПК 19. Розуміння підходів до визначення кола питань спадкового статуту та проблему його «розщеплення».</p>
ЗК 9. Здатність до вирішення проблем інноваційного характеру та до пошуку альтернативних рішень у професійній діяльності.	<p>ПК 9. Уміння аналізувати сучасний стан законодавства України у сфері міжнародних сімейних відносин та встановлювати його відповідність міжнародним та європейським стандартам</p> <p>ПК 10. Уміння розв'язувати колізії законів щодо форми шлюбу та права на шлюб.</p> <p>ПК 13. Уміння застосовувати конвенційні та колізійні механізми встановлення батьківства та стягнення аліментів за кордоном.</p> <p>ПК 14. Розуміння доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного спадкового права та його системи</p> <p>ПК 17. Уміння застосовувати колізійні формули <i>lex personalis</i>, <i>lex nationalis</i>, <i>lex rei sitae</i> та <i>lex voluntatis</i> для розв'язання колізій законів, що регулюють транскордонне спадкування.</p> <p>ПК 18. Розуміння основних моделей колізійного регулювання спадкових</p>

	<p>відносин в законодавстві країн континентальної та англосаксонської системи права.</p> <p>ПК 20. Знання проблем кваліфікації колізійних норм спадкового права та попереднього питання.</p> <p>ПК 22. Уміння визначати належне до застосування право щодо спадкового правонаступництва, визначення кола та черговості спадкоємців.</p>
<p>ЗК 10. Уміння працювати (збирати, отримувати, систематизувати та синтезувати) з різноманітною інформацією, та великими обсягами інформації з різних джерел, аналізувати та критично-конструктивно її оцінювати з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних відносин.</p>	<p>ПК 5. Здатність орієнтуватися у матеріалах практики ЄСПЛ щодо захисту прав дитини у справах транскордонного характеру</p> <p>ПК 10. Уміння розв'язувати колізії законів щодо форми шлюбу та права на шлюб.</p> <p>ПК 11. Уміння застосовувати колізійні механізми та визначати належне до застосування право до майнових та особистих немайнових відносин з іноземним елементом.</p> <p>ПК 12. Володіння навичками розв'язання колізій законів, які регулюють правовідносини між батьками та дітьми.</p> <p>ПК 13. Уміння застосовувати конвенційні та колізійні механізми встановлення батьківства та стягнення аліментів за кордоном.</p> <p>ПК 14. Розуміння доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного спадкового права та його системи</p> <p>ПК 18. Розуміння основних моделей колізійного регулювання спадкових відносин в законодавстві країн континентальної та англосаксонської системи права.</p> <p>ПК 19. Розуміння підходів до визначення кола питань спадкового статуту та проблему його «розщеплення».</p> <p>ПК 23. Уміння аналізувати та розв'язувати колізій щодо транскордонного довірчого управління спадком та визнанням спадкових трастів.</p>
<p>ЗК 11. Здатність використовувати новітні інформаційні та комунікативні технології у професійних цілях.</p>	<p>ПК 18. Розуміння основних моделей колізійного регулювання спадкових відносин в законодавстві країн континентальної та англосаксонської системи права.</p> <p>ПК 23. Уміння аналізувати та розв'язувати колізій щодо транскордонного довірчого управління спадком та визнанням спадкових трастів.</p>

<p>ЗК 12. Здатність формулювати особисту думку та доказово її представляти.</p>	<p>ПК 1. Здатність розуміти доктринальні підходи до визначення поняття міжнародного сімейного права та його еволюції</p> <p>ПК 2. Здатність визначати систему джерел міжнародного сімейного права, історичних етапів її формування</p> <p>ПК 3. Здатність аналізувати принципи міжнародного сімейного права та їхнього законодавчого закріплення.</p> <p>ПК 6. Володіння знаннями про доктринальні проблеми колізійного регулювання сімейних відносин з іноземним елементом.</p> <p>ПК 8. Володіння знаннями про доктринальні та законодавчі проблеми транскордонного сурогатного материнства</p> <p>ПК 16. Здатність аналізувати доктринальні та законодавчі проблеми, пов'язані з уніфікацією правового регулювання транскордонного спадкування на універсальному рівні та на рівні ЄС.</p> <p>ПК 20. Знання проблем кваліфікації колізійних норм спадкового права та попереднього питання.</p> <p>ПК 21. Уміння визначати належне до застосування права щодо заповідальної дієздатності та форми заповіту.</p>
<p>ЗК 15. Здатність розуміти специфіку предметної сфери і професійної діяльності, приймати обгрунтовані, виважені рішення та усвідомлювати їх етичні наслідки.</p>	<p>ПК 2. Здатність визначати систему джерел міжнародного сімейного права, історичних етапів її формування</p> <p>ПК 5. Здатність орієнтуватися у матеріалах практики ЄСПЛ щодо захисту прав дитини у справах транскордонного характеру</p> <p>ПК 8. Володіння знаннями про доктринальні та законодавчі проблеми транскордонного сурогатного материнства</p> <p>ПК 10. Уміння розв'язувати колізії законів щодо форми шлюбу та права на шлюб.</p> <p>ПК 12. Володіння навичками розв'язання колізій законів, які регулюють правовідносини між батьками та дітьми.</p> <p>ПК 13. Уміння застосовувати конвенційні та колізійні механізми встановлення батьківства та стягнення аліментів за кордоном.</p> <p>ПК 14. Розуміння доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного спадкового права та його системи</p> <p>ПК 20. Знання проблем кваліфікації колізійних норм спадкового права та попереднього питання.</p>

<p>ЗК 16. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, з інших галузей знань та видів діяльності, а також здатність працювати в міжнародному фаховому середовищі.</p>	<p>ПК 1. Здатність розуміти доктринальні підходи до визначення поняття міжнародного сімейного права та його еволюції</p> <p>ПК 5. Здатність орієнтуватися у матеріалах практики ЄСПЛ щодо захисту прав дитини у справах транскордонного характеру</p> <p>ПК 9. Уміння аналізувати сучасний стан законодавства України у сфері міжнародних сімейних відносин та встановлювати його відповідність міжнародним та європейським стандартам</p> <p>ПК 20. Знання проблем кваліфікації колізійних норм спадкового права та попереднього питання.</p> <p>ПК 23. Уміння аналізувати та розв'язувати колізій щодо транскордонного довірчого управління спадком та визнанням спадкових трастів.</p>
<p>СК – спеціальні компетентності (обрати компетентності згідно зі змістом навчальної дисципліни)</p>	
<p>СК 1 Здатність критично осмислювати проблеми та закономірності функціонування і розвитку міжнародних відносин, визначати тенденції розвитку світової політики, оцінювати вплив глобальних політичних процесів на національні правові, політичні та економічні системи.</p>	<p>ПК 1. Здатність розуміти доктринальні підходи до визначення поняття міжнародного сімейного права та його еволюції</p> <p>ПК 15. Знання системи джерел міжнародного спадкового права та історичних етапів її формування</p> <p>ПК 16. Здатність аналізувати доктринальні та законодавчі проблеми, пов'язані з уніфікацією правового регулювання транскордонного спадкування на універсальному рівні та на рівні ЄС.</p> <p>ПК 22. Уміння визначати належне до застосування право щодо спадкового правонаступництва, визначення кола та черговості спадкоємців.</p>
<p>СК 3. Здатність самостійно забезпечувати юридичне представництво інтересів фізичних, юридичних осіб чи держави при розгляді справ у національних та міжнародних установах та організувати надання юридичних послуг.</p>	<p>ПК 2. Здатність визначати систему джерел міжнародного сімейного права, історичних етапів її формування</p> <p>ПК 4. Здатність орієнтуватися у системі прав людини у сфері сім'ї і шлюбу, та практиці ЄКПЛ щодо захисту сімейного та приватного життя</p> <p>ПК 5. Здатність орієнтуватися у матеріалах практики ЄСПЛ щодо захисту прав дитини у справах транскордонного характеру</p> <p>ПК 8. Володіння знаннями про доктринальні та законодавчі проблеми</p>

	<p>транскордонного сурогатного материнства</p> <p>ПК 17. Уміння застосовувати колізійні формули <i>lex personalis</i>, <i>lex nationalis</i>, <i>lex rei sitae</i> та <i>lex voluntatis</i> для розв'язання колізій законів, що регулюють транскордонне спадкування.</p> <p>ПК 20. Знання проблем кваліфікації колізійних норм спадкового права та попереднього питання.</p> <p>ПК 21. Уміння визначати належне до застосування права щодо заповідальної дієздатності та форми заповіту.</p>
<p>СК 4. Здатність комплексно використовувати вузькоспеціалізовані знання у конкретних сферах регулювання міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, європейського права для вирішення прикладних завдань.</p>	<p>ПК 2. Здатність визначати систему джерел міжнародного сімейного права, історичних етапів її формування</p> <p>ПК 6. Володіння знаннями про доктринальні проблеми колізійного регулювання сімейних відносин з іноземним елементом.</p> <p>ПК 10. Уміння розв'язувати колізії законів щодо форми шлюбу та права на шлюб.</p> <p>ПК 11. Уміння застосовувати колізійні механізми та визначати належне до застосування право до майнових та особистих немайнових відносин з іноземним елементом.</p> <p>ПК 12. Володіння навичками розв'язання колізій законів, які регулюють правовідносини між батьками та дітьми.</p> <p>ПК 13. Уміння застосовувати конвенційні та колізійні механізми встановлення батьківства та стягнення аліментів за кордоном.</p> <p>ПК 14. Розуміння доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного спадкового права та його системи</p> <p>ПК 17. Уміння застосовувати колізійні формули <i>lex personalis</i>, <i>lex nationalis</i>, <i>lex rei sitae</i> та <i>lex voluntatis</i> для розв'язання колізій законів, що регулюють транскордонне спадкування.</p> <p>ПК 21. Уміння визначати належне до застосування права щодо заповідальної дієздатності та форми заповіту.</p> <p>ПК 23. Уміння аналізувати та розв'язувати колізії щодо транскордонного довірчого управління спадком та визнанням спадкових трастів.</p>
<p>СК 7. Здатність представляти інтереси України або фізичних і юридичних осіб у міжнародних судових установах, арбітражах, національних судах</p>	<p>ПК 1. Здатність розуміти доктринальні підходи до визначення поняття міжнародного сімейного права та його еволюції</p>

іноземних держав.	<p>ПК 4. Здатність орієнтуватися у системі прав людини у сфері сім'ї і шлюбу, та практиці ЄКПЛ щодо захисту сімейного та приватного життя</p> <p>ПК 5. Здатність орієнтуватися у матеріалах практики ЄСПЛ щодо захисту прав дитини у справах транскордонного характеру</p> <p>ПК 8. Володіння знаннями про доктринальні та законодавчі проблеми транскордонного сурогатного материнства</p> <p>ПК 17. Уміння застосовувати колізійні формули <i>lex personalis</i>, <i>lex nationalis</i>, <i>lex rei sitae</i> та <i>lex voluntatis</i> для розв'язання колізій законів, що регулюють транскордонне спадкування.</p> <p>ПК 18. Розуміння основних моделей колізійного регулювання спадкових відносин в законодавстві країн континентальної та англосаксонської системи права.</p> <p>ПК 20. Знання проблем кваліфікації колізійних норм спадкового права та попереднього питання.</p> <p>ПК 21. Уміння визначати належне до застосування права щодо заповідальної дієздатності та форми заповіту.</p>
СК 8. Здатність працювати і представляти інтереси України в міжнародних міжурядових організаціях.	<p>ПК 1. Здатність розуміти доктринальні підходи до визначення поняття міжнародного сімейного права та його еволюції</p> <p>ПК 6. Володіння знаннями про доктринальні проблеми колізійного регулювання сімейних відносин з іноземним елементом.</p> <p>ПК 21. Уміння визначати належне до застосування права щодо заповідальної дієздатності та форми заповіту.</p> <p>ПК 23. Уміння аналізувати та розв'язувати колізії щодо транскордонного довірчого управління спадком та визнанням спадкових трастів.</p>
СК 11. Здатність забезпечувати імплементацію міжнародно-правових стандартів в окремі галузі національного законодавства.	<p>ПК 10. Уміння розв'язувати колізії законів щодо форми шлюбу та права на шлюб.</p> <p>ПК 11. Уміння застосовувати колізійні механізми та визначати належне до застосування право до майнових та особистих немайнових відносин з іноземним елементом.</p> <p>ПК 12. Володіння навичками розв'язання колізій законів, які регулюють правовідносини між батьками та дітьми.</p> <p>ПК 13. Уміння застосовувати конвенційні та</p>

	<p>колізійні механізми встановлення батьківства та стягнення аліментів за кордоном.</p> <p>ПК 14. Розуміння доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного спадкового права та його системи</p> <p>ПК 16. Здатність аналізувати доктринальні та законодавчі проблеми, пов'язані з уніфікацією правового регулювання транскордонного спадкування на універсальному рівні та на рівні ЄС.</p> <p>ПК 18. Розуміння основних моделей колізійного регулювання спадкових відносин в законодавстві країн континентальної та англосаксонської системи права.</p> <p>ПК 19. Розуміння підходів до визначення кола питань спадкового статуту та проблему його «розщеплення».</p>
<p>СК 12. Здатність здійснювати дослідження та/або запроваджувати інновації у різних галузях та інститутах міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, права ЄС.</p>	<p>ПК 1. Здатність розуміти доктринальні підходи до визначення поняття міжнародного сімейного права та його еволюції</p> <p>ПК 2. Здатність визначати систему джерел міжнародного сімейного права, історичних етапів її формування</p> <p>ПК 3. Здатність аналізувати принципи міжнародного сімейного права та їхнього законодавчого закріплення.</p> <p>ПК 4. Здатність орієнтуватися у системі прав людини у сфері сім'ї і шлюбу, та практиці ЄКПЛ щодо захисту сімейного та приватного життя</p> <p>ПК 5. Здатність орієнтуватися у матеріалах практики ЄСПЛ щодо захисту прав дитини у справах транскордонного характеру</p> <p>ПК 8. Володіння знаннями про доктринальні та законодавчі проблеми транскордонного сурогатного материнства</p> <p>ПК 9. Уміння аналізувати сучасний стан законодавства України у сфері міжнародних сімейних відносин та встановлювати його відповідність міжнародним та європейським стандартам</p> <p>ПК 15. Володіти знаннями системи джерел міжнародного спадкового права та історичних етапів її формування</p> <p>ПК 16. Здатність аналізувати доктринальні та законодавчі проблеми, пов'язані з уніфікацією правового регулювання транскордонного спадкування на універсальному рівні та на рівні ЄС.</p>

	<p>ПК 18. Розуміння основних моделей колізійного регулювання спадкових відносин в законодавстві країн континентальної та англосаксонської системи права.</p> <p>ПК 19. Розуміння підходів до визначення кола питань спадкового статуту та проблему його «розщеплення».</p> <p>ПК 21. Уміння визначати належне до застосування права щодо заповідальної дієздатності та форми заповіту.</p> <p>ПК 22. Уміння визначати належне до застосування право щодо спадкового правонаступництва, визначення кола та черговості спадкоємців.</p> <p>ПК 23. Уміння аналізувати та розв'язувати колізій щодо транскордонного довірчого управління спадком та визнанням спадкових трастів.</p>
<p>СК 14. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці міжнародно-правових явищ та міжнародних відносин з використанням юридичного інструментарію.</p>	<p>ПК 2. Здатність визначати систему джерел міжнародного сімейного права, історичних етапів її формування</p> <p>ПК 3. Здатність аналізувати принципи міжнародного сімейного права та їхнього законодавчого закріплення.</p> <p>ПК 4. Здатність орієнтуватися у системі прав людини у сфері сім'ї і шлюбу, та практиці ЄКПЛ щодо захисту сімейного та приватного життя</p> <p>ПК 13. Уміння застосовувати конвенційні та колізійні механізми встановлення батьківства та стягнення аліментів за кордоном.</p> <p>ПК 22. Уміння визначати належне до застосування право щодо спадкового правонаступництва, визначення кола та черговості спадкоємців.</p> <p>ПК 23. Уміння аналізувати та розв'язувати колізій щодо транскордонного довірчого управління спадком та визнанням спадкових трастів.</p>
<p>СК 16. Здатність працювати з міжнародною документацією (договорами, актами міжнародних організацій та органів, тощо), визначати їх правову природу, складати проекти й супровідну документацію українською й іноземними мовами.</p>	<p>ПК 2. Здатність визначати систему джерел міжнародного сімейного права, історичних етапів її формування</p> <p>ПК 4. Здатність орієнтуватися у системі прав людини у сфері сім'ї і шлюбу, та практиці ЄКПЛ щодо захисту сімейного та приватного життя</p> <p>ПК 15. Володіти знаннями системи джерел міжнародного спадкового права та історичних етапів її формування</p> <p>ПК 18. Розуміння основних моделей</p>

	<p>колізійного регулювання спадкових відносин в законодавстві країн континентальної та англосаксонської системи права.</p> <p>ПК 21. Уміння визначати належне до застосування права щодо заповідальної дієздатності та форми заповіту.</p> <p>ПК 23. Уміння аналізувати та розв'язувати колізій щодо транскордонного довірчого управління спадком та визнанням спадкових трастів.</p>
<p>СК 21. Здатність ефективно комунікувати у міжнародному, мультикультурному середовищі з використанням знань у сфері міжнародного права, європейського права й міжнародних відносин.</p>	<p>ПК 1. Здатність розуміти доктринальні підходи до визначення поняття міжнародного сімейного права та його еволюції</p> <p>ПК 2. Здатність визначати систему джерел міжнародного сімейного права, історичних етапів її формування</p> <p>ПК 6. Володіння знаннями про доктринальні проблеми колізійного регулювання сімейних відносин з іноземним елементом.</p> <p>ПК 9. Уміння аналізувати сучасний стан законодавства України у сфері міжнародних сімейних відносин та встановлювати його відповідність міжнародним та європейським стандартам</p> <p>ПК 19. Розуміння підходів до визначення кола питань спадкового статуту та проблему його «розщеплення».</p> <p>ПК 21. Уміння визначати належне до застосування права щодо заповідальної дієздатності та форми заповіту.</p>

Додаток 2

Карта результатів навчання здобувача вищої освіти, сформульованих у термінах компетентностей

Шифр та назва РН за спеціальністю і / або спеціалізацією	Модуль НД	Шифр та назва РН з навчальної дисципліни
ПРН – результати навчання за спеціальністю /спеціалізацією (обрати результати навчання згідно зі змістом навчальної дисципліни)		Результати навчання з навчальної дисципліни
ПРН 1. Аналізувати різноаспектні проблеми міжнародно-правового й національно-правового змісту і пропонувати шляхи їх вирішення.	№ 1	РН НД 1.1. Демонструвати знання і розуміння доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного сімейного права та

	№ 2	<p>його еволюції</p> <p>РН НД 1.5. Використовувати практику ЄСПЛ щодо захисту прав дитини у справах транскордонного характеру</p> <p>РН НД 1.7. Здійснювати аналіз сучасного стану законодавства України у сфері міжнародних сімейних відносин та встановлювати його відповідність міжнародним та європейським стандартам</p> <p>РН НД 2.1. Демонструвати знання актуальних проблем міжнародного регулювання транскордонного усиновлення та його наслідків.</p> <p>РН НД 2.6. Демонструвати знання системи джерел міжнародного спадкового права та історичних етапів її формування</p> <p>РН НД 2.7. Демонструвати знання доктринальних та законодавчих проблем, пов'язаних з уніфікацією правового регулювання транскордонного спадкування на універсальному рівні та на рівні ЄС.</p> <p>РН НД 2.8. Уміти застосовувати колізійні формули <i>lex personalis</i>, <i>lex nationalis</i>, <i>lex rei sitae</i> та <i>lex voluntatis</i> для розв'язання колізій законів, що регулюють транскордонне спадкування</p>
<p>ПРН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, прогнозувати її розвиток, фахово і критично оцінювати події та явища зі сфери міжнародних відносин та світової політики, використовуючи юридичний інструментарій.</p>	<p>№ 1</p> <p>№ 2</p>	<p>РН НД 1.2. Використовувати систему джерел міжнародного сімейного права з урахуванням історичних етапів її формування</p> <p>РН НД 1.6. Знання доктринальних проблем колізійного регулювання сімейних відносин з іноземним елементом.</p> <p>РН НД 2.1. Демонструвати знання актуальних проблем міжнародного регулювання транскордонного усиновлення та його наслідків.</p> <p>РН НД 2.7. Демонструвати знання доктринальних та законодавчих проблем, пов'язаних з уніфікацією</p>

		<p>правового регулювання транскордонного спадкування на універсальному рівні та на рівні ЄС.</p> <p>РН НД 2.8. Вміти застосовувати колізійні формули <i>lex personalis</i>, <i>lex nationalis</i>, <i>lex rei sitae</i> та <i>lex voluntatis</i> для розв'язання колізій законів, що регулюють транскордонне спадкування</p>
<p>ПРН 5. Здійснювати юридичне представництво клієнта в національних судах, міжнародних комерційних арбітражах, органах державної влади та місцевого самоврядування.</p>	№ 1	<p>РН НД 1.3. Демонструвати знання принципів міжнародного сімейного права та їхнього законодавчого закріплення.</p> <p>РН НД 1.4. Використовувати знання прав людини у сфері сім'ї і шлюбу, та практику ЄКПЛ щодо захисту сімейного та приватного життя</p>
	№ 2	<p>РН НД 2.2. Використовувати знання доктринальних та законодавчих проблем транскордонного сурогатного материнства</p> <p>РН НД 2.3. Володіти навичками розв'язання колізій законів, які регулюють правовідносини між батьками та дітьми.</p> <p>РН НД 2.9. Використовувати знання основних моделей колізійного регулювання спадкових відносин в законодавстві країн континентальної та англосаксонської системи права.</p> <p>РН НД 2.10. Аналізувати та визначати оптимальні підходи до виначення кола питань спадкового статуту та проблему його «розщеплення».</p>
<p>ПРН 8. Готувати проекти міжнародних договорів й актів національного законодавства, надавати пропозиції з усунення колізій між нормами міжнародного права, а також із приведення норм національного права у відповідність до норм міжнародного права.</p>	№ 1	<p>РН НД 1.1. Демонструвати знання і розуміння доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного сімейного права та його еволюції</p> <p>РН НД 1.4. Використовувати знання прав людини у сфері сім'ї і шлюбу, та практику ЄКПЛ щодо захисту сімейного та приватного життя</p> <p>РН НД 1.5. Використовувати</p>

	№ 2	<p>практику ЄСПЛ щодо захисту прав дитини у справах транскордонного характеру</p> <p>РН НД 2.1. Демонструвати знання актуальних проблем міжнародного регулювання транскордонного усиновлення та його наслідків.</p>
<p>ПРН 11. Демонструвати навички спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня, інших галузей знань та видів діяльності, а також здатність працювати в міжнародному, міжкультурному середовищі; організувати і вести переговори.</p>	№ 1	<p>РН НД 1.1. Демонструвати знання і розуміння доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного сімейного права та його еволюції</p> <p>РН НД 1.2. Використовувати систему джерел міжнародного сімейного права з урахуванням історичних етапів її формування</p>
	№ 2	<p>РН НД 2.3. Володіти навичками розв'язання колізій законів, які регулюють правовідносини між батьками та дітьми.</p> <p>РН НД 2.7. Демонструвати знання доктринальних та законодавчих проблем, пов'язаних з уніфікацією правового регулювання транскордонного спадкування на універсальному рівні та на рівні ЄС.</p> <p>РН НД 2.11. Демонструвати знання проблем кваліфікації колізійних норм спадкового права та попереднього питання.</p>
<p>ПРН 17. Проводити дослідження з міжнародно-правової тематики, застосовуючи першоджерела й прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки й презентувати результати дослідження.</p>	№ 1	<p>РН НД 1.2. Використовувати систему джерел міжнародного сімейного права з урахуванням історичних етапів її формування</p> <p>РН НД 1.3. Демонструвати знання принципів міжнародного сімейного права та їхнього законодавчого закріплення.</p> <p>РН НД 1.6. Демонструвати знання доктринальних проблем колізійного регулювання сімейних відносин з іноземним елементом.</p> <p>РН НД 1.7. Здійснювати аналіз сучасного стану законодавства України у сфері міжнародних сімейних відносин та встановлювати його відповідність міжнародним та європейським</p>

	№ 2	<p>стандартам РН НД 1.8. Розв'язувати колізії законів щодо форми шлюбу та права на шлюб РН НД 1.9. Застосовувати колізійні механізми та визначати належне до застосування право до майнових та особистих немайнових відносин з іноземним елементом.</p> <p>РН НД 2.2. Використовувати знання доктринальних та законодавчих проблем транскордонного сурогатного материнства РН НД 2.3. Володіти навичками розв'язання колізій законів, які регулюють правовідносини між батьками та дітьми. РН НД 2.4. Застосовувати конвенційні та колізійні механізми встановлення батьківства та стягнення аліментів за кордоном. РН НД 2.5. Демонструвати знання доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного спадкового права та його системи РН НД 2.6. Демонструвати знання системи джерел міжнародного спадкового права та історичних етапів її формування РН НД 2.7. Демонструвати знання доктринальних та законодавчих проблем, пов'язаних з уніфікацією правового регулювання транскордонного спадкування на універсальному рівні та на рівні ЄС. РН НД 2.8. Вміти застосовувати колізійні формули <i>lex personalis</i>, <i>lex nationalis</i>, <i>lex rei sitae</i> та <i>lex voluntatis</i> для розв'язання колізій законів, що регулюють транскордонне спадкування РН НД 2.9. Використовувати знання основних моделей колізійного регулювання спадкових відносин в законодавстві країн континентальної та англосаксонської системи права. РН НД 2.11. Демонструвати знання</p>
--	-----	---

		<p>проблем кваліфікації колізійних норм спадкового права та попереднього питання. РН НД 2.12. Визначати належне до застосування права щодо заповідальної дієздатності та форми заповіту.</p>
<p>ПРН 19. Демонструвати знання еволюції, стану й перспектив розвитку правового регулювання різноманітних сфер міжнародного співробітництва, усвідомлювати наслідки конвергенції правових систем в умовах глобалізації та регіональної інтеграції.</p>	<p>№ 1</p> <p>№ 2</p>	<p>РН НД 1.1. Демонструвати знання і розуміння доктринальних підходів до визначення поняття міжнародного сімейного права та його еволюції РН НД 1.2. Використовувати систему джерел міжнародного сімейного права з урахуванням історичних етапів її формування РН НД 1.6. Демонструвати знання доктринальних проблем колізійного регулювання сімейних відносин з іноземним елементом. РН НД 1.8. Розв'язувати колізії законів щодо форми шлюбу та права на шлюб</p> <p>РН НД 2.1. Демонструвати знання актуальних проблем міжнародного регулювання транскордонного усиновлення та його наслідків. РН НД 2.7. Демонструвати знання доктринальних та законодавчих проблем, пов'язаних з уніфікацією правового регулювання транскордонного спадкування на універсальному рівні та на рівні ЄС. РН НД 2.8. Вміти застосовувати колізійні формули <i>lex personalis</i>, <i>lex nationalis</i>, <i>lex rei sitae</i> та <i>lex voluntatis</i> для розв'язання колізій законів, що регулюють транскордонне спадкування РН НД 2.12. Визначати належне до застосування права щодо заповідальної дієздатності та форми заповіту.</p>

Додаток 3

Матриця зв'язків модулів навчальної дисципліни, результатів навчання та предметних компетентностей у програмі навчальної дисципліни

Результати навчання за навчальною дисципліною / модулями	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П	П		
	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К		
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	2	2
Міжнародн е сімейне і спадкове право /Модуль 1																								
РН НД 1.1.		•	•	•	•		•																	
РН НД 1.2.	•			•			•		•	•	•	•	•	•										
РН НД 1.3.		•		•				•	•															
РН НД 1.4.															•	•						•		
РН НД 1.5.								•									•					•		
РН НД 1.6.		•	•			•										•							•	
РН НД 1.7.									•									•				•	•	•
РН НД 1.8.						•	•																	
РН НД 1.9.						•	•																	
Міжнародн е сімейне і спадкове / Модуль 2																								
РН НД 2.1.									•			•	•		•	•							•	
РН НД 2.2.									•	•	•	•	•	•										
РН НД 2.3.											•	•	•											
РН НД 2.4.																							•	
РН НД 2.5.																							•	
РН НД 2.6.																							•	
РН НД 2.7.										•													•	
РН НД 2.8.												•	•	•										
РН НД 2.9.																	•					•		
РН НД 2.10	•							•									•				•	•		•
РН НД 2.11																	•						•	
РН НД 2.12																•		•	•					